

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами соціологічного дослідження

«ОЦІНЮВАННЯ СВОГО НАВЧАННЯ

ЗА ОСВІТНЬОЮ (ПРОФЕСІЙНОЮ) ПРОГРАМОЮ

(«ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА»)

Харків – 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РЕСПОНДЕНТІВ/-ОК

Соціологічне дослідження «Оцінювання свого навчання за освітньою (професійною) програмою («Лабораторна діагностика»)» було проведено у грудні 2020-го – березні 2021-го року.

Дослідження включало такі етапи:

- розробку інструментарію (грудень 2020),
- польовий етап (збір даних) (березень 2021),
- аналіз даних (квітень 2021),
- підготовку підсумкового аналітичного ілюстрованого звіту (квітень 2021).

У дослідженні застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування (форма складалася з 31 запитання). Опитування відбувалося на анонімній основі. Вибіркова сукупність як така не формувалася: посилання на електронну форму було розіслано через корпоративну пошту усім здобувачам освіти, які навчаються в рамках освітньої програми «Лабораторна діагностика» (ОКР «Магістр»).

У підсумку в дослідженні взяло участь 5 респондентів/-ок. Оскільки загальна кількість студентів цієї освітньої програми — 6 осіб, в опитуванні було відсутнє запитання про курс навчання, задля підвищення рівня анонімності відповідей.

Отримані в ході опитування дані представлені візуально за допомогою 10 діаграм.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Перші запитання опитування спрямовані на визначення рівня задоволеності студентів/-ок від вибору для навчання університету (ХНМУ), певної освітньої програми («Лабораторна діагностика») та задоволення від роботи кафедр університету (рис. 1). Повністю задоволених вибором університету та обраною освітньою програмою виявилась однакова кількість,

60 %; ще 20 % обрали серединну відповідь «У чомусь так, у чомусь — ні», ще 20 % абсолютно незадоволені. Рівень задоволеності роботою кафедр досить високий — 80 % респонденток/-ів повністю задоволені або радше задоволені, ще 20 % радше незадоволені.

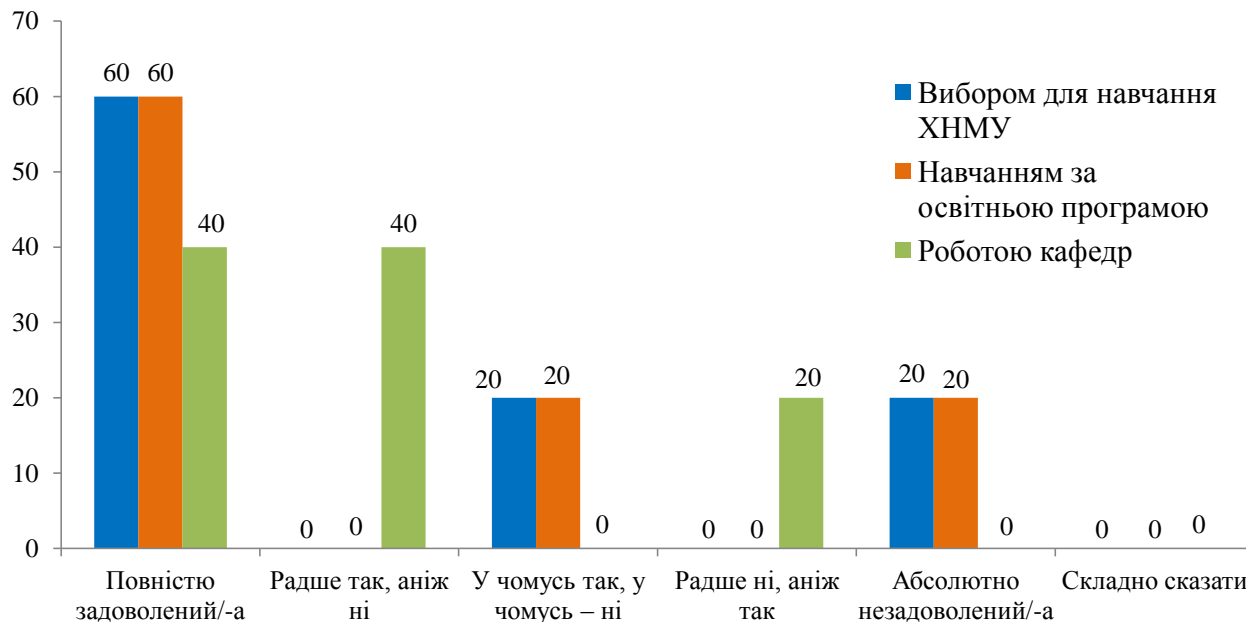

Рис. 1. Задоволеність вибором для навчанням ХНМУ, навчанням за освітньою програмою та роботою кафедр (%)

Для більшості з опитаних, 60 %, очікування від ХНМУ повністю або радше співпали з реальністю; для 20 % радше не співпали, ще для 20 % абсолютно не співпали.

Серед опитаних 40 % дуже добре оцінюють якість освітнього процесу в університеті (див. рис. 2), ще 40 % обрали варіант «У чомусь добре, у чомусь — погано», ще 20 % оцінюють якість освітнього процесу радше погано.

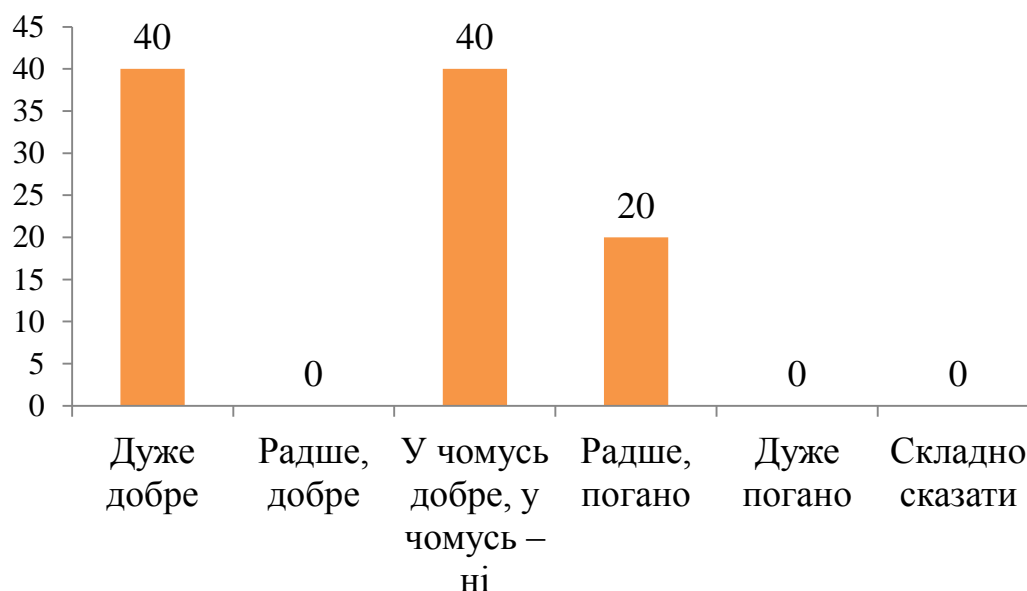

Рис. 2. Сприйняття освітнього процесу (%)

Необхідно зазначити, що 60 % опитаних студентів/-ок вважають, що освітнє середовище ХНМУ повністю або радше задовольняє їхні потреби та інтереси. Також більше половини респондентів/-ок (60 %), погоджуються з тим, що освітній процес в університеті враховує світовий науковий досвід на високому та на достатньому рівні.

На рис. 3 відображені результати розподілу думок студентів щодо «агентів впливу» на якість освіти. Аналіз показує, що відповідальність за якість освіти студенти цієї освітньої програми покладають насамперед на викладацький склад (80 % відповіли, що саме викладацький склад впливає на забезпечення якості освіти повною мірою). Відповідальність інших стейкхолдерів (самі здобувачі освіти, завідувачі кафедр, адміністрація вишу) була оцінена 40 % опитаних, саме цей відсоток здобувачів/-ок обрали щодо цих позицій варіант «повною мірою впливають на забезпечення якості освіти».

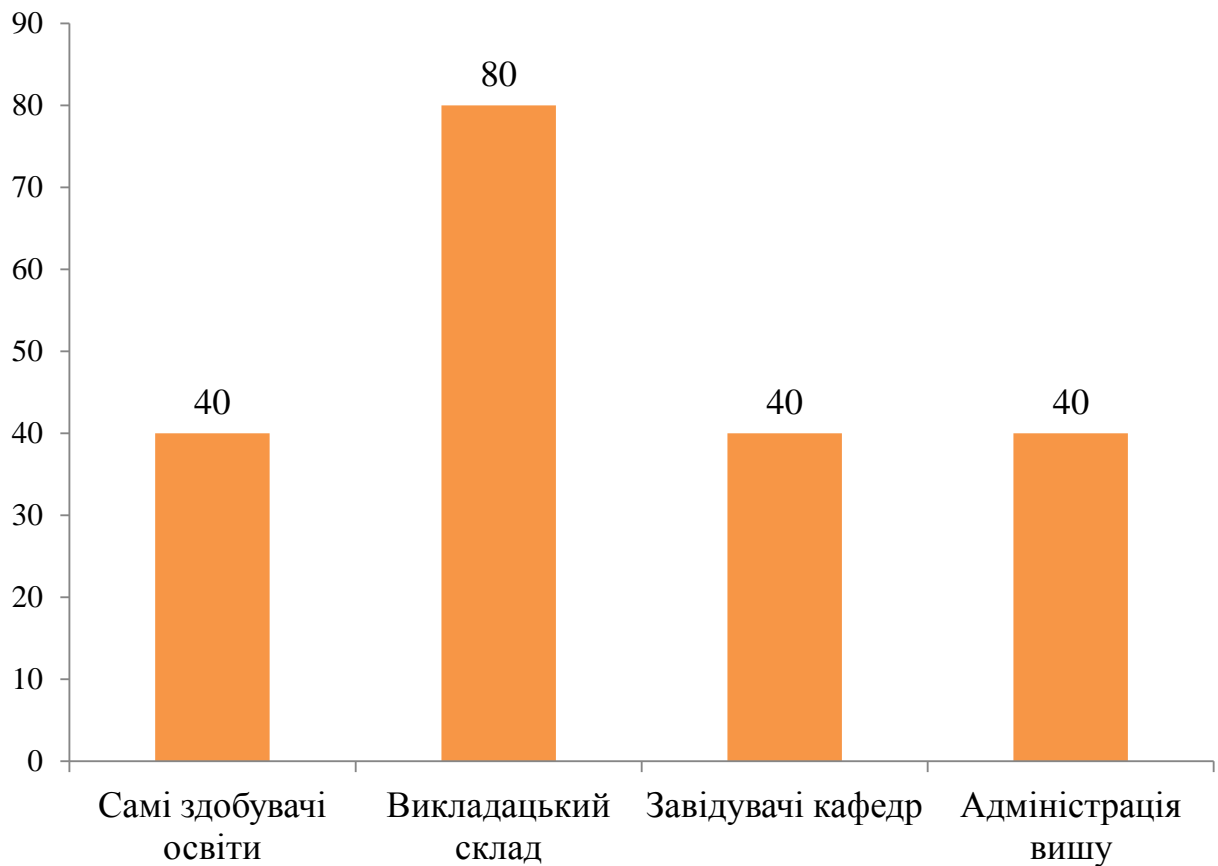

Рис. 3. Вплив «повною мірою» на якість освіти (%)

20 % респондентів/-ок приймали участь в укладанні чи оновленні освітніх програм зі спеціальності, ще 20 % утруднились із відповіддю. Залучені здобувачі/-ки відповіли, що їм складно сказати, чи їхні пропозиції були враховані.

Щодо рівня розповсюдження інформації про різні аспекти освітнього процесу, більшість опитаних підтвердили свою поінформованість (див. рис. 4). Рівень поінформованості про усі аспекти освітнього процесу (цілі, завдання, зміст, очікувані результати, методи та форми навчання, критерії оцінювання) є на рівні 80 %.

До того ж більшість опитаних (80 %) повністю або радше задоволені своїм рівнем поінформованості, але інші (20 %) абсолютно незадоволені.

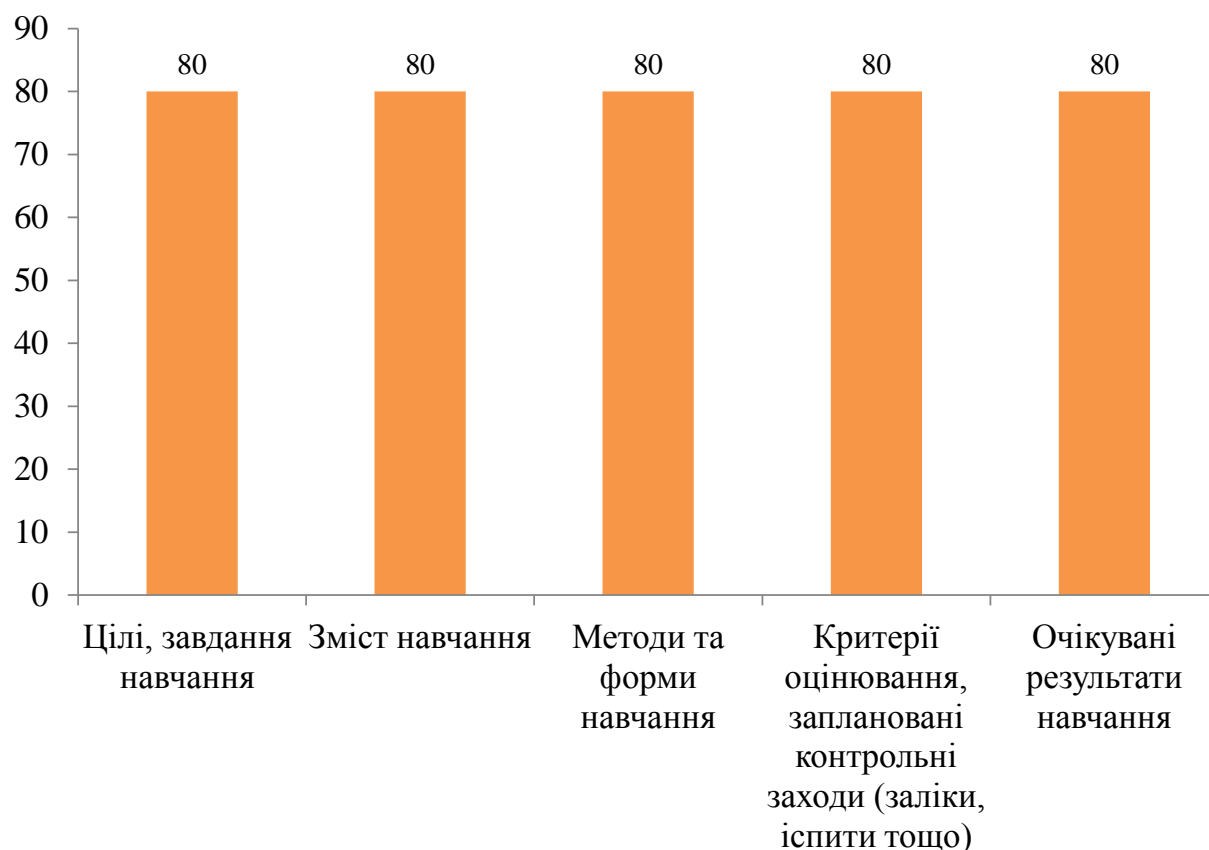

Рис. 4. Поінформованість до початку навчання (%)

Наступний блок запитань стосувався оцінки особливостей проведення занять. Щодо впливу на те, яким чином проходять заняття, 40 % опитаних зазначили, що вони мають на форму проведення занять суттєвий чи обмежений вплив; 60 % респондентів/-ок вважають, що такого впливу не мають.

Серед найбільш розповсюджених методів та форм навчання, що використовуються викладачами під час практичних занять (див. рис. 5), були такі методи: «реферати, доповіді, повідомлення», «тести», «усне опитування» та «бесіда» (про них згадали 100 % респонденток/-ів), а також «самостійна робота із навчальним матеріалом», «обговорення», «демонстрація презентації» та «розповідь, пояснення» (80 %). З великою вірогідністю можна припустити, що рідко використовується «симуляційне обладнання», «рольові ділові ігри» та «дискусії» (20 %). Про «письмові творчі роботи» та

«письмові контрольні роботи» згадали 40 % опитаних.

Рис. 5. Методи і форми, що викладачі найчастіше використовують на практичних заняттях (%)

Важливо підкреслити, що більшість (80 %) студентів/-ок вважають застосовані методи і форми ефективними та така ж кількість (80 %) задоволені ступенем інноваційності цих форм і методів.

Студенти позитивно оцінили власні можливості оперативно проконсультуватися з викладачами з будь-яких питань, пов'язаних з навчанням. 80 % опитаних вважають, що таку можливість їм надають переважна більшість викладачів.

Оцінюючи ставлення викладачів до студентів, усі опитані (100 %) вказують на об'єктивність та неупередженість педагогів. Більшість серед них (80 %) також і таких, які вказали, що мають вільний доступ до інформації щодо критеріїв оцінювання.

Ще один блок запитань стосувався оцінки різних аспектів навчання за п'ятибальною шкалою (див. рис. 6). Результати аналізу показують, що студенти загалом виставляють оцінки, вищі за середні (середня оцінка усіх аспектів становить 3,7), але коливання доволі значне – від 2,8 (так оцінили «залученість до занять професіоналів-практиків, експертів галузі, роботодавців») до 4,4 (так оцінили «розклад занять»).

Рис. 6. Задоволеність різними аспектами навчання (1 – min, 5 – max)

Два відкритих запитання анкети стосувалися покращення якості освіти: «Що може зробити університет для покращення освітнього середовища та кращого задоволення ваших потреб й інтересів у процесі навчання?» (відповідь надали усі 5 респонденток/-ів) і «Надайте, будь ласка, свої пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ХНМУ.» (5 респонденток/-ів).

Відповіді на обидва запитання майже співпадали, тому аналізувалися разом.

Одна особа відповіла на обидва запитання, що *«не спало нічого на думку»*.

Дві особи бажали б більшого розвитку практичних навичок: *«Проводити більше практичних занять в медичних закладах чи лабораторіях»*; *«Більше практичних навичок»*.

Ще одна особа відповіла, що *«якість освіти повністю влаштовує»*, але висловила побажання, що *«Університет може порекомендувати мені працевлаштування за фахом»*.

Інший/-а здобувач/-ка вважає, що треба *«звільнити усіх у Міністерстві освіти»*.

Здобувачам освіти був запропонований також перелік різних процедур, порядків та діяльності університету з проханням позначити, з чим саме вони обізнані (див. рис. 7). Респонденти/-ки продемонстрували високий рівень обізнаності, 80 % опитаних знайомі з усім без виключення переліком процедур. У цьому переліку були такі: порядок і умови вибору студентами вибіркових дисциплін; порядок оскарження результатів заліків та іспитів; порядок перескладання заліків та іспитів; заходи університету щодо забезпечення безпеки студентів; Кодекс академічної доброчесності; процедура реагування вишу на порушення академічної доброчесності; інформація щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті; робота психологічної служби університету; інформація про програми міжнародної академічної мобільності; процедура врегулювання конфліктних ситуацій.

Рис. 7. Ознайомленість з порядками, процедурами, діяльністю університету (%)

Подібне запитання стосувалося і задоволеності студентства порядками, процедурами, підтримкою, забезпеченістю університету (див. рис. 8).

80 % респонденток/-ів задоволені платформами дистанційної освіти університету; рівнем матеріально-технічних та інформаційних ресурсів Наукової бібліотеки університету; рівнем матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу; ефективністю роботи психологічної служби університету; рівнем безпеки перебування в університеті, сприяння здоров'ю студентів; можливістю користуватися наданим доступом до міжнародних інформаційних ресурсів; порядком перескладання заліків, іспитів та порядком оскарження їхніх результатів; порядком і умовами вибору студентами вибіркового дисциплін; рівнем освітньої підтримки з боку викладачів кафедр.

Іншими аспектами, такими, як рівень консультативної підтримки з боку кафедр та з боку деканату; рівень соціальної підтримки та процедура врегулювання конфліктних ситуацій, задоволені 60 % опитаних.

Рис. 8. Задоволеність підтримкою, порядками, процедурами, забезпеченістю університету (%)

Окремий блок анкети був присвячений ряду надзвичайних ситуацій, які можуть виникати під час навчання. Свідків таких ситуацій у ході опитування не виявлено, 100 % опитаних не спостерігали жодного з перелічених порушень (порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, порушення академічної доброчесності викладачами, корупція, дискримінація, сексуальне домагання).

Запитання щодо виникнення будь-якого особистого конфлікту інтересів під час навчання отримало переважно негативну відповідь: 60 %

опитаних обрали варіант відповіді «Ні», ще 40 % респондентів/-ок відповіли на запитання ствердно та мали можливість прокоментувати, у чому полягав конфлікт. Однак серед відповідей не виявилось опису конкретного конфлікту, частина опитаних (60 %) писали: «конфліктів не було». Ще 2 особи написали таке: «Хамовите відношення до студентів деяких робітників деканату» та «Розбіжності поглядів на заліку».

Останній блок анкети був присвячений оцінці результативності навчання за обраною освітньою програмою. Одне з питань стосувалося того, наскільки університету вдалося під час навчання розвинути або покращити м'які навички здобувачів освіти (див. рис. 9).

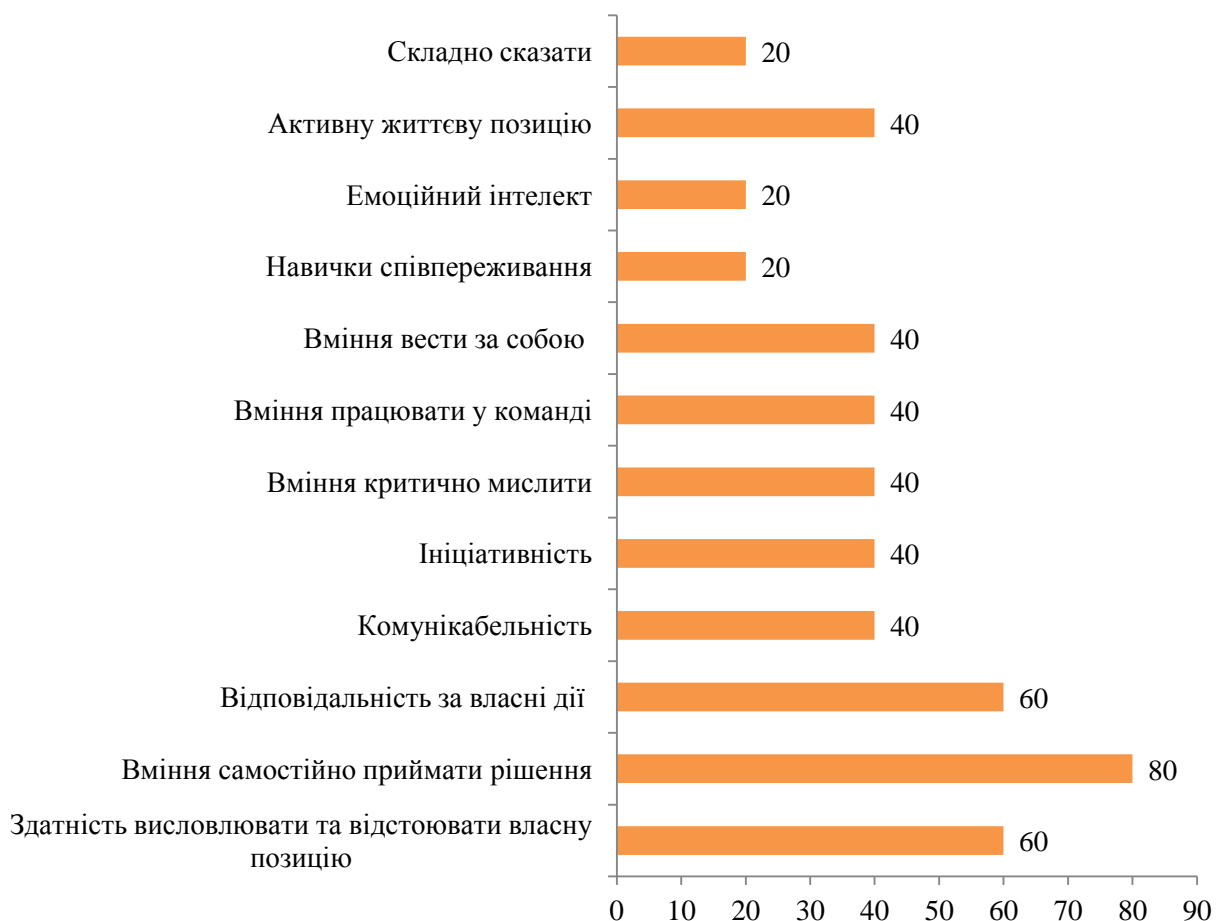

Рис. 9. М'які навички, які університету вдалося розвинути у здобувачів під час навчання (%)

Згідно розподілу відповідей, університет найкраще розвиває «вміння самостійно приймати рішення» (80 % опитаних); «здатність висловлювати та відстоювати власну позицію» (60 % опитаних) та «відповідальність за власні дії» (60 %), тоді як розвитку таких навичок, як «навички співпереживання» (20 %) та «емоційний інтелект» (20 %) університет має приділити більше уваги. Більшість опитаних (60 %) задоволені тими компетентностями, що в них розвинув університет, незадоволених було 20 %, ще 20 % утримались від відповіді.

Наостанок було поставлене таке запитання: «На Вашу думку, якою мірою навчання за цією освітньою програмою вплине на Вашу подальшу кар'єрну траєкторію?» (див. рис. 10). Студентські «оцінки» є переважно позитивними: більшість опитаних (60 %) вважають, що освітня програма матиме вирішальний вплив чи стане доволі впливовою.

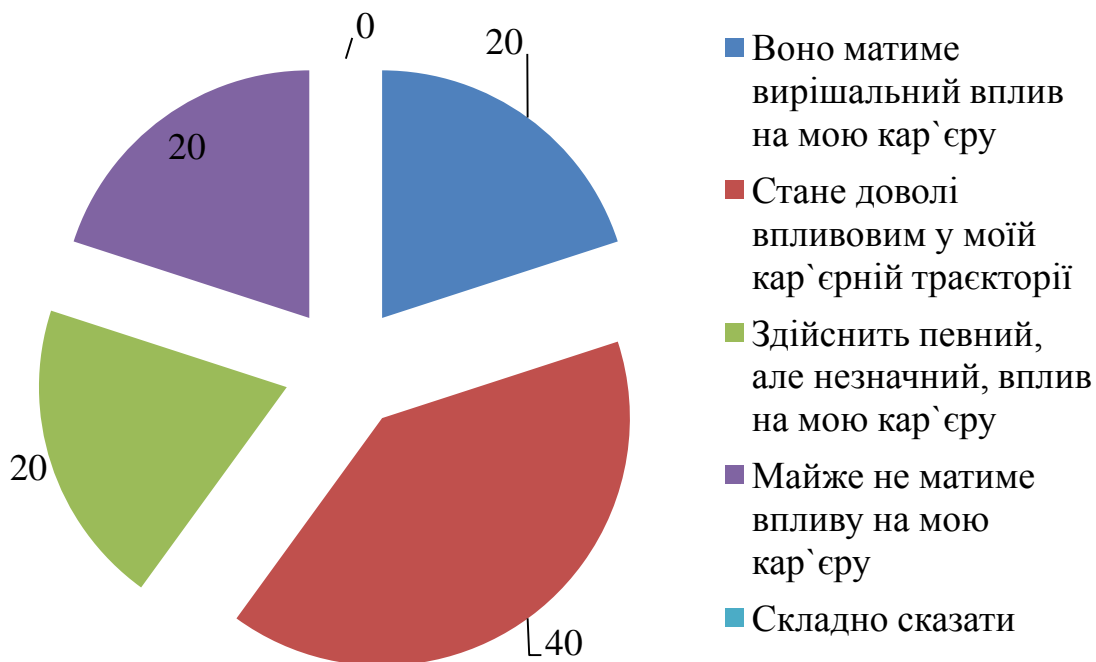

Рис. 10. Вплив навчання за освітньою програмою на подальшу кар'єрну траєкторію (%)

Тих, хто вважає, що освітня програма здійснить незначний вплив на кар'єру, було 20 %, ще 20 % вважають, що освітня програма майже не матиме впливу.

Аналітичний звіт виконала 09.04.2021.

Соціолог психологічної
служби ННІ ЯО

Дзюба О.М.